

РӯЗИ ЗАБОНИ ДАВЛАТӢ МУБОРАК, ТОҶИКИСТОН!

Конститутсия-кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волюияти қонун

СААДОШ МАРДУМ

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№ 122 (4705)

ҶУМӢА, 6 ОКТЯБРИ СОЛИ 2023

Аз 1 январи соли 1991 ҷоп мешавад

ЗАБОНИ ШЕВОИ ТОҶИКӢ МОРО БО НЕРУИ ҲАЁТБАХШИ ХУД БА ДАВРОНИ БОСАДАТ РАСОНИДААСТ

Суханронии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон
ба муносибати Рӯзи забони давлатӣ

шаҳри Душанбе, 5 октябри соли 2023

Ҳамватанони азии!

Ҳамаи шумо ва ҳамватанони бурун-марзиамонро ба ифтихори Рӯзи забони давлатӣ, ки рамзи муқаддаси ҷовидонаи ҳастии миллат, муҳимтарин нишонаи давлатдорӣ миллии тоҷикон ва асоситарин омилҳои ваҳдати сарҷамъии мардуми Тоҷикистон мебошад, самимона табрик меғӯям.

Забони мо дар зарфи таъриху тамаддуни беш аз шашҳазорсолаи миллати тоҷик роҳи пуршӯбу фарозеро тай намуда, сарнавишти ҷаҳониро ба ҷаҳони маънавии тоҷиконро бо тамоми обурани ва дурахшу ҷилои худ инъикос кардааст ва барои худшиносии худогоҳи миллии халқи тоҷик нақши барҷаста бозидааст. Бо забони тоҷикӣ, ки аз ҷумлаи қадимтарин ва гуворотарину зеботарин забонҳои дунё ба ҳисоб меравад, таърихи бостонӣ ва фарҳангу тамаддуни қадимтарин миллати иншо гардидааст, ки ба ҷаҳониён аз ҳикмати зиндагӣ ва ахлоқи ҳамаи инсонӣ сабақҳои мондагору омӯзанда додадаст ва ин рисолати хешро то имрӯз идома дода истодааст. Далели бостонӣ будани миллати тоҷик ва забони тоҷикӣро ҳамчун ҷузъи таркибии тамаддуни ғарбӣ дошмандону олимони баландпояи ҷаҳонӣ дар осори зиёди илмӣ худ эътироф ва тасдиқ кардаанд. Забони тоҷикӣ дар тӯли таърихи чандиҳазорсолаи худ, бо вучуди монеаҳои мушкilotи зиёди дар масири рушд ва ҳатто мавҷудияти он эҷодшуда, ҳамнафасу ҳамқадами миллати тоҷик ва илҳомбахшии ғарбӣ ва ғарбӣ ба маънавии ғарбӣ, фарҳангии маънавий ва сиёсӣ иҷтимоӣ тоҷикон бадаст. Дар робита ба ин, хотирнишон менамоем, ки баъди амалии гардидаи ормонӣ беш аз ҳазорсолаи халқамон - расидан ба истиқлолияти давлатӣ мо имкон пайдо кардем, ки ба маънавии эҳтирому ғиромидошти воқеи забони модарии худ, таъмин намудани мақому ҷойгоҳи арзанда ва рушди минбаъдаи он аҳамияти махсус диҳем.

Имрӯз маънавияи забон яке аз самтҳои муҳимтарини сиёсати давлат ва Ҳукумати Тоҷикистони соҳибистиқлол ба шумор меравад, зеро давлат ба забон вучуд дошта наметавонад ва забон шиносномаи давлат ва гузашта аз ин, яке аз муқаддасоти асосии он мебошад. Ғамхорию таваҷҷуҳи давлат нисбат ба забон ҳамчун сарвати бебаҳо ва нишонаи муҳимтарини истиқлолияти озодӣ, соҳибдавлатии соҳибфарҳангӣ ва омилҳои иттиҳоду сарҷамъии мардуми кишвар мунтазам меафзояд.

Мо ифтихор дорем, ки осори ҷовидонаи ба забони ноби тоҷикӣ таълифнамудаи гузаштагонӣ мо ганҷинаи фарҳангу тамаддуни умумибашарию бо бехтарин намунаҳои илмӣ адаби ва ахлоқию маънавийи ғарбӣ гардонидаст. Ҳамчунин, мо сарфарозии ҳар як фарди миллат аст, ки имрӯз забони давлати тоҷикон аз минбарҳои баланди созмонҳои бонуфузи байналмилалӣ садо медиҳад.

Тавассути пайгирона амалӣ намудани сиёсати давлатии забон арзишҳои забонӣ ва қудрати воқеии забони тоҷикӣ дар таърихи навини тоҷикон дар тафаккури ҷомеа ва зиндагии ғарбӣ таърихӣ ҳардуи шавҳандон вусъати бесобиқа пайдо кардаанд.

Бо назардошти аҳамият ва зарурати

гуногун, аз ҷумла «Фурӯғи субҳи доной китоб аст» хеле хуб ва умедворкунанда мебошад. Мо бояд ин падидаи некро ҳамаҷониба дастгирӣ намоем ва барои наврастону ҷавонон шароити имконияти боз ҳам бехтар муҳайё созем.

Вобаста ба ин, таъкид менамоем, ки дар шароити имрӯза забондонии ҷавонон яке аз масъалаҳои бисёр муҳим ба ҳисоб меравад. Танҳо ҷавононе, ки забони давлатии худро дар сатҳи аъло медонанд ва забонҳои хориҷиро дар асоси он хуб аз худ мекунанд, метавонанд дар равади ҷамғирӣ бо тамаддуни ҷаҳон фаъл бошанд ва илму донишҳои замонавиро мутобиқи талаботи замонаи пешрафт омӯзанд.

Хотиррасон менамоем, ки талабот ба кадрҳои забондон торафт меафзояд, зеро рушди муназзами ҳамаи соҳаҳои ҳаёти ҷомеа, вусъат гирифтани ҷамғирӣро ҳамкорӣ ва робитаи байни давлатҳо, тарҷумаи осори пешқадами халқҳои дунё, омӯхтани илму фарҳанги ҷаҳони муосир ва таъсиси корхонаҳои муштарак дар кишвар, маҳз, бо

ҷалби ҷавонони забондон амалӣ мегардад. Ҳамватанони азии мо хуб медонанд, ки забон нишондиҳандаи асосӣ ва ғувоҳи ҳастии ҳар як миллат мебошад. Миллате, ки забони модариро фаромӯш мекунад ё аз даст медиҳад, бо мурури замон дар майдони таърих аз он нишоне боқӣ наметавонад, чунки ҳамаи шукӯҳи шаҳомат, урфу одат, расму оин, суннату анъана, маърифату фарҳанг ва ахлоқи маънавияти миллӣ дар забони зиндаи он инъикос ва таҷассум меёбад ва аз насл ба насл дода мешавад.

Воқеан, ҳамаи забони ширину шевои тоҷикӣ дар тӯли ҳазорсолаҳои миллати мо бо неруи ҳаётбахши худ зинда нигоҳ доштааст, сарҷамъу мутаҷаххид кардааст ва ба даврони босаодати имрӯза расонидааст.

Равандҳои ҷаҳонишавӣ дар баробари ҷиҳатҳои мусбат зуҳуроти манфии таъсиргузор, пеш аз ҳама, ба забон фарҳанг, аз ҷумла либоси миллӣ низ доранд. Бинобар ин, мо вазифадорем, ки забони давлатӣ амонро ҳамчун ёдгори ноҳиди тамаддуносои ориёии худ ва мисли ғавҳари гаронбаҳтарини ҳаётҳои ҷаҳон ҳифзу ҳаёт кунем ва онро ба наслҳои ояндаи миллати ориёинажоди тоҷик дар шақли боз ҳам суфтаю раван ва сайқалёфта ба мерос гузорем.

Дар баробари ин, дар хотир бояд дошт, ки эҳтиромии забони модарӣ, таърих, фарҳанг ва тамаддуни миллӣ эҳтиром ба фарҳангу тамаддуни кулли башар ва омилҳои муҳими таъҳими ҷамғирӣро ҳамкорӣ менамояд.

Гузашта аз ин, дар замони ҷаҳонишавӣ мустақам намунаҳои пояҳои забони давлатӣ тавассути ҷироӣ яке аз вазифаҳои муҳим - амалисозии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ марбут ба забон роҳи асосии рушди забони давлатӣ мебошад. Бовар дорам, ки ба ин масъалаи басо муҳим на танҳо масъулин, балки ҳар як фарди бонангу номуси миллат ва ҳамватанони азиямон минбаъд низ боҷидидӣ ва масъулияти баланд муносибат мекунад. Мардуми кишвар, бахусус, наврастону ҷавонон - ворисони мероси бузурги забонӣ, илмӣ ва фарҳангии маънавии халқамон як нуктаи бисёр муҳим ва далели ноҳиди таърихиро бояд ҳамеша дар ёд дошта бошанд: осори ҳанӯз 1100 сол, яъне ёздаҳ аср пеш эҷодкардаи султони шоирони Аҷам - устод Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣро имрӯз ҳар як тоҷик бе ягон мушкilotи заҳмат меҳонаду мефаҳмад, ғӯе, ки устод Рӯдакӣ ҳамзамони мо бошад.

Мо бояд ба қадри ин бахти бузург расем, забонамонро, ки аз модарамон ёд гирифтаем, мисли модари худ дӯст дорем, онро эҳтиёт кунем, барои тозаеи беолошӣ ва ботаровату зебо нигоҳ доштани он ҳамеша ва дар ҳар ҷое, ки бошем, талош намоем.

Бо ифтихор аз забони ширину шево ва шоиронау зебои тоҷикӣ бори дигар мардуми шарифи Тоҷикистон ва ҳамватанони бурунмарзиамонро ба муносибати Рӯзи забони давлатӣ самимона табрик гуфта, ба ҳар як фарди Ватан дар ҷодаи хизмат ба хотири ҳифзу ғиромидошти забони давлатӣ барори комбихи орзу менамоем.

Рӯзи забони давлатӣ муборак, ҳамватанони азии!

НОМАИ ШОДБОШӢ

5-уми октябри соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон муҳтарам Қосим-Жомарт Тоқаев суҳбати телефонӣ анҷом дод.

Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон дар оғози суҳбат Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро бо ҷашни зодрузашон самимона табрик гуфта, ба Сарвари давлати мо саломати бардавом ва дар фаъолияти давлатиашон комбихи навин орзу намуданд.

Сарони давлатҳо зими изҳори назар оид ба раванди рушди афзояндаи ҳамкории ҷорӣ Тоҷикистону Қазоқистон, масъалаҳои алоҳидаи муносибати ҳамкориро ҳар ду кишварро дар доираи шарикӣ стратегӣ ва ҳампаймонӣ ба баррасӣ гирифтанд. Ҳар ду ҷониб дар робита ба идомаи сазо талошҳо барои пешбурди босамари равоибти ҳар ду кишвар изҳори омодагӣ намуданд.

Дар зим президентҳои Тоҷикистон ва Қазоқистон, ҳамзамон оид ба масоили мубрами рӯзномаи минтақавӣ ва байналмилалӣ мавриди таваҷҷуҳ ибрози назар карданд.

5-уми октябри соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Раиси Шӯрои Федератсияи Маҷлиси Федералии Федератсияи Россия Валентина Матвиенко суҳбати телефонӣ намуданд. Раиси Палатаи болоии парламенти Россия Пешвои миллатро бо изҳори таманниёти нег бо зодрузашон сидқан табрик намуданд.

Дар рафти суҳбат оид ба масъалаҳои алоҳидаи ҳамкориро гуногунҷаббаи Тоҷикистону Россия, аз ҷумла робитаҳои байнипарлумонӣ, ки дар раванди густириши муносибатҳои ҳар ду кишвар дар доираи шарикӣ стратегӣ ва ҳампаймонӣ сазмо босазо доранд, таъодули назар анҷом гирифт.

Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон рушди пайваستاи муносибатҳои ҳамкорӣ бо Федератсияи

Россияро аз авлаиятҳои кишвари мо дониста, изҳори боварӣ карданд, ки равоибти байни Тоҷикистону Россия минбаъд ҳам мутобиқ ба манфиатҳои аслии мардумони ҳар ду кишвар рушд хоҳанд кард.

5-уми октябри соли 2023 суҳбати телефонӣ Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Ҷумҳурии Беларус муҳтарам Лукашенко анҷом пазируфт.

Президенти Ҷумҳурии Беларус Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро ба муносибати зодрузашон самимона табрик гуфта, таманниёти неки худро иброз намуданд.

Дар баробари изҳори қаноатмандӣ аз сатҳи кунуни муносибатҳои байни-давлатӣ, сарони давлатҳо аз идомаи мулоқаи байнидавлатии Тоҷикистону Беларус барои пешбурди минбаъдаи тамоми маҷмӯи робитаҳои ҳар ду кишвар дар доираи шарикӣ стратегӣ ҷонибдорӣ намуданд.

Президентҳои Тоҷикистон ва Беларус ҳамзамон атрофи масъалаҳои алоҳидаи мубрами рӯзномаи байналмилалӣ ва минтақавӣ таъодули афкор анҷом доданд.

5-уми октябри соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Президенти Федератсияи Россия муҳтарам Владимир Путин суҳбати телефонӣ анҷом доданд.

Президенти Федератсияи Россия Владимир Путин дар оғози суҳбат Сарвари давлати моро бо зодрузашон самимона табрик гуфта, таманниёти бехтарини худро иброз намуданд. Сарони давлатҳо дар ин зим оид ба ҳолати кунунӣ ва дурнамои робитаҳои байнидавлатии ҳар ду кишвар дар доираи шарикӣ стратегӣ изҳори назар карданд. Ҷонибҳо омодагии хешро барои андешидани тадбирҳои минбаъда дар ростии пешбурди равоибти ҳамкориро созандаи ҳар ду кишвар таъкид намуданд. Ҳамчунин, атрофи ҷанбаҳои алоҳидаи ҳамкориро

5-уми октябри соли 2023 ба муносибати зодрузи Ҷаноби Олӣ муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба унвони Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баробари дигар сарони давлатҳо, инчунин, аз Сарвазирӣ Ҷумҳурии Арманистон Никол Пашинян номаи шодбошӣ ворид гардид, ки дар он омадааст:

«Муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон!

Табрикоти самимӣ ва таманниёти неки маро ба муносибати Рӯзи таваллудатон қабул фармояд. Бовар дорам, ки таҷрибаи ғании Шумо дар фаъолияти давлатӣ ва сиёсӣ минбаъд низ ба рушди ояндаи Тоҷикистон ва болоравии нақши он дар арсаи байналмилалӣ мусоидат хоҳад намуд.

Итминон дорам, ки иқдомҳои муштаракӣ мо дар самти таъҳими ҳамкории Арманистон ва Тоҷикистон, инчунин, дар таъбиқи лоиҳаҳои судманд дар самтҳои гуногуни мавриди таваҷҷуҳи тарафайн имкон медиҳанд, ки ҳамкории дучониба ба сатҳи сифатан нав бароварда шавад.

Дар ин рӯзи фараҳманд муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ба Шумо саломати бардавом, саодат ва тамоми хушиҳо, инчунин, ба мардуми дӯсти Тоҷикистон сулҳ ва шукӯфӣ таманно дорам».

минтақавӣ ва масъалаҳои мубрами рӯзномаи байналмилалӣ ва минтақавӣ мубодилаи афкор сурат гирифт.

5-уми октябри соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон муҳтарам Шавкат Мирзиёев суҳбати телефонӣ анҷом доданд.

Президенти Ўзбекистон Пешвои миллатро ба муносибати Рӯзи таваллудатон самимона ва гарм табрик гуфта, ба ӯ суҳбатмандӣ қомил ва дар фаъолияти давлатиашон комбихи беназир орзу намуданд.

Дар идомаи суҳбат ҳолат ва дурнамои муносибатҳои дӯстӣ, шарикӣ стратегӣ ва ҳампаймонии Тоҷикистон ва Ўзбекистон мавриди баррасӣ қарор гирифт. Ҳар ду ҷониб изҳори боварӣ карданд, ки равоибти ва ҳамкорирои судманди ду кишвар минбаъд низ мутобиқ ба манфиатҳои аслии мардумони ҳар ду кишвар рушду тавсеа хоҳад ёфт.

Сарони ҳар ду давлат, ҳамзамон, дар атрофи масъалаҳои алоҳидаи мубрами рӯзномаи байналмилалӣ ва минтақавӣ таъодули афкор анҷом доданд.

5-уми октябри соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон муҳтарам Нурсултон Назарбаев суҳбати телефонӣ дӯстона анҷом доданд.

Дар рафти суҳбат Нурсултон Назарбаев Сарвари давлати моро ба муносибати зодрузашон самимона табрик таҳият гуфта, таманниёти бехтарини худро иброз намуданд. Ҷонибҳо анъанаҳои пурифтхоро таърихӣ муносибати нег ва дӯстии мардумони ҳар ду кишварро мавриди таъкид қарор дода, аз раванди рушду тавсеаи минбаъдаи онҳо ҷонибдорӣ намуданд.

Пешвои миллат дар навбати худ ба Нурсултон Назарбаев суҳбатмандии қомил, саодати рӯзгор ва некуахлоқӣ орзу намуданд.

www.president.tj

